

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות פתרון לשאלות הפתוחות, והיא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) — בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות — תשע"ה/ה'9ד, נבחן בבחינת הבגרות מחויב לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שהנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

הצעת פתרון לשאלון עברית: לשון, מס' 11231, קיץ תשפ"א

פרק א: שם המספר (חובה) (20 נקודות)

1. • שתים עשרה
מאה שישים ושלושה
חמישה
שבעת
שלושה
ארבעים וחמישה אלף
שש
ארבע
שלושה עשר
שלושים וארבע

יש לבחור באחד מן הפרקים: תחביר או מערכת הצורות.

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

2. א. (1) משפט פשוט
(2) משפט מורכב
(3) משפט איחוי

ב. (2) הדרישה שהאקדמיה תפעל לשוויון מגדרי בעברית | נובעת מן ההנחה | ששוויון מגדרי בשפה ישפיע על מעמדן
פסוקית לוואי פסוקית לוואי

של הנשים בחברה.

(3) במסמך מטעם משרד החינוך הוצעו שלוש דרכים, | ואיבר א' | והדרך הראשונה היא שימוש בלשון רבים. | ואיבר ב'

- ג. בלשון – תיאור
על מעמדן – מושא
בלשון רבים – לוואי

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: לשון, שאלון מותאם, מס' 11231, קיץ תשפ"א

3. א. • משפט (3)

• נשוא שמני

ב. הפנייה לנשים בלשון זכר צורמת, מקוממת ומעוררת הרגשה של זלזול ושל הדרה. (נשוא (כולל) לוואי (כולל))

ג. (1) הפנייה בגוף שני רבים פונה לגברים ולנשים יחד.

(2) הפנייה בגוף שני רבים אינה אישית מספיק.

(3) הפנייה בגוף שני רבים עדיפה על פני הפנייה בגוף שני יחיד.

פסוקית מושא

4. א. • (1) נשים נאלצות לתהות אם הפנייה מיועדת גם להן.

פסוקית תנאי

(2) הציונים של נשים במבחנים במתמטיקה יהיו גבוהים יותר אם ההוראות במבחן ינוסחו בלשון רבים.

• כדי שהציונים של הנשים במבחנים במתמטיקה יהיו גבוהים יותר, ינוסחו ההוראות במבחן בלשון רבים.

ב. • כמובן

• ההסגר נותן תוקף לנאמר. / ההסגר מבטא החלטיות בנוגע לנאמר. / ההסגר מבטא את דעתו האישית של המוען כלפי התוכן של הנאמר במשפט.

ג. אף ש / אף על פי שהתמרורים מנוסחים בלשון זכר, הם פונים גם לנשים.

5. א. (1) המוסד העליון למדע הלשון העברית

(2) האו"ם והפרלמנט האירופי

(3) בייחוד האפליה המגדרית בתחום התעסוקה

ב.

המשפט	המילה / המילים שהתמורה ממירה	התפקיד התחבירי של המילה/המילים שהתמורה ממירה
משפט (1)	לפי האקדמיה ללשון העברית	הסגר
משפט (2)	הארגונים הבין-לאומיים	נושא
משפט (3)	האפליה המגדרית	נשוא

ג. במשפט (3) התמורה היא מצמצמת משום שהמילה הפותחת אותה – "בייחוד" – היא מילת הדגשה המייחדת ומצמצמת את הביטוי שלפניה. / משום שהצירוף "האפליה המגדרית" הוא כללי ואילו הצירוף "האפליה המגדרית בתחום התעסוקה" – מצומצם, ספציפי.

ד. האקדמיה ללשון העברית היא המוסד העליון למדע הלשון העברית. / המוסד העליון למדע הלשון העברית הוא האקדמיה ללשון העברית.

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: לשון, שאלון מותאם, מס' 11231, קיץ תשפ"א

6. א. • (1) משפט איחוי
(2) משפט מורכב

- (1) חוק שוויון ההזדמנויות מכיר בהשפעה של השפה על המציאות, ולכן הוא מחייב ניסוח שוויוני של

מודעות דרושים / דרושות.

פסוקית ויתור

- (2) כל האמצעים הלשוניים כשרים גם אם הם מצעידים את העברית בדרך אחרת.

- במשפט (1) – סיבה ותוצאה
במשפט (2) – ויתור
- במשפט (1) – (ו)לכן
במשפט (2) – גם אם

- ב. (1) גם שם (עצם) פועל וגם חולות מאושפזים בבתי חולים.

- (2) צורת הכתיבה "שמור/שמרי" פסולה משום שהיא גורמת לכתיבה מעורפלת ומבלבלת. (שם) תואר

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

השורש	הבניין
ע-ו-ר	פיעל
ש-נ-י/ה	התפעל
כ-ת-ב	קל
י/ו-צ-א	הפעיל
ע-נ-י-ן	פועל
ש-ו-ב	הפעיל
ד-ו-ן	נפעל

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: לשון, שאלון מותאם, מס' 11231, קיץ תשפ"א

8. א. (1) יו-כ-ח

(2) התווכחו – התפעל

הוכחה – הופעל

הוכיחו – הפעיל

נוכחתי – נפעל

(3) • תתווכחי

• תוכיחי

• תיווכחי

ב.

הפעלים	השורש	הבניין	שם הפועל
שפות מתפתחות לפי חוקיות שִׁירְשׁוּ הדוברים שלהן מהוריהם.	י-ו-ר-ש	קל / פעל	לרשת / לירוש
יש קבוצות שלא יִרְשׁוּ פנייה לקהל מעורב בלשון זכר.	ר-ש-י/ה	הפעיל	להרשות

9. א.

גזרת נחי ל"א	גזרת נחי ל"י/ה
מצוי	כינוי
למלא	מצוות
	פנייה
	הוראה
	אפליה

ב. כינוי – פיעל

פנייה – קל

הוראה – הפעיל

אפליה – הפעיל

משרד החינוך

הצעה לפתרון בחינות בגרות בעברית: לשון, שאלון מותאם, מס' 11231, קיץ תשפ"א

10. א.

נבוכה

מבולבלת

קוראת / קוראה

פונים / מופנים

נראים / נראה

מתלבטת / התלבטתי

כלולה / נכללת

ב.

מחקר

השפעה / השפעות

מאמצים / מאמץ / התאמצות

הצלחה / הצלחות

תוצאות

הבדלים

הנחיות / הנחיה

המשך / המשכת

11. א.

(1) מדינה

(2) תפוסה

ב.

(1) קוטל עורכת דין קטל ספרית קטלן שדרנית
אלופה

(2) ת, ה, ית

(3) דרך התצורה של פסנתרן היא בסיס וצורן סופי (תצורה / גזירה קווית), ואילו דרך התצורה של צורות הזכר של המילים שברשימה היא שורש ומשקל (תצורה / גזירה מסורגת).

ג.

(1) • הדיון בשאלת העברית המגדרית אינה רק דיון לשוני.

(2) שם תואר